

SZÉKELYSÉG

POLITIKAI, KÖZGAZDASÁGI ÉS SZÉPIRODALMI VEGYESTARTALMU HETILAP

Előfizetési árak:

Egész évre 8 korona.
Félévre 4 korona.
Negyedévre 2 korona.
Egyes szám ára 16 fillér.

Felolvasó szerkesztő
DR. GAAL ENDRE.

Megjelenik minden vasárnap
Kéziratok nem adatnak vissza.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Dr. Gaal Endre lakásán (Pototzky-ház, Csikszereda), hová a lap szellemi részét illető közlemények, előfizetési díjak stb. küldendők. Hirdetési díjak előre fizetendők.

Átok verte meg a magyart.

A múlt heti kihallgatások után még ott sem vagyunk, a hol voltunk azelőtt. Addig legalább reményünk volt, most már a sínes. Az önálló banknak immár üthetjük a nyomát, és csak azzal a tapasztalattal vagyunk gazdagabbak, hogy a mit elég őszinték voltunk bár óhajtsáknak nyilvánosságra hozni, azt a kamarila sokszorosan kidolgozva teljesen lefoglalja, hogy még csak emléke is mosódjék ki epekedő szívünkéből. Így van! ez a jó bolond magyar mindent előre elkötyög és abból aztán évekre előmenőleg elkészül a program, s attól csak egy hajszálnyit eltérés sem engedélyeztetik.

Hát nem így van-e? Kezdtük a Gotterhaltén, végig mentünk, szörnyű animozitással az összes katonai kérdéseken, s mikor aztán láttuk, hogy még csak egy nemzetiszínű zászlónyelet sem kaphatunk, mindazokat a kérdéseket kikapcsoltuk feltételeinkből, mert mi a kikapcsolásban hazafias jártassággal bírnunk. Ekkor átmentünk a gazdasági kérdésekre, rettenetesen vertük a mellünket, hogy így lesz, meg amúgy lesz! Elindultak az önálló vámterületet, a külkereskedelmi szerződések javítását, az önálló bankot a fogyasztási adók viszonyainkhoz mért megállapítását, az értékpapírok árfolyamának biztosítását, s még sok mindent. Szóval egy csomót hazudtunk egymásnak és önmagunknak, s mikor láttuk, hogy „nyekrics” lassankint eloldalogtunk feltételeink mellől, eltettük ezeket is lomtárba a katonai kérdések mellé. Fentartottuk egyedül csak az önálló bank megtelemetését, s most midőn látjuk, hogy ez is „nyekrics” Wekerle, Andrássy s talán mindnyájan is esküdöznek, hogy annak felállítására úgy is Magyarország teljes tönkre jutásával járna: a dilemmába került Kossuth ideálja mellől elcsuszoskodik, egy szebb hazába, és az excellenciás Jusch eltemeti magát Tornyaljára krumpelit kapálni, de fél szemmel mégis lesik az esti csillagot, — mint a zsidók a hosszú napon. Szóval Fejérváry és Wekerle között csak az a különbség van, hogy Fejérváry erőszak-kal akarta az alkotmány cafatokat letépní az ország testéről, Wekerle pedig szép szóval bujtatta ki fogyatékos mezéből, de Fejérváry a teljes, végrehajtás elől mégis gavallérosan félreállott, míg Wekerle akkor tűnik el mikor már a fügefalevél sem takarja be a folytonossági hiányt.

És eltűnnek nem ezek, hanem el-

tűnnek még Isten tudja hány százan, mert a féltékenység, s az országos érdekebe öltözködő önzés miatt a nemzet nem értheti meg egymást, a magánának udvari berkek kellene, a gentri várja a hizott fürjeket, a nép az eltörölt adók locáján lovatja a lábát. A nemzet nem értheti meg egymást, nincs egy biztos támpont a honnan kiindulhatna, nincs egyetértés, mely a sötétben botorkálókat vezethetné. És hogyan is keressük azt egy oly parlamentben, melyet az erőszak katonasága kergetett szét, s a mely midőn újból összejöhetett, legelső dolga volt hangos szolamokkal félrevezetni az országot, s e fedezet alatt megadni, vagy jobban mondva eladni mindent, a mit a nemzet eddig féltékenyen megőrzött. Nekünk szégyen jövőben az abszolutizmus ellen küzdeni, mi önként mentünk bele abba, hogy normális viszonyok között le se rázhassuk magunkról. Ha a legkarakterisztikusabb hazáru elővezéseket arcunkba vágja a világszabadság képviselője, az többé már nem fájlhat, mert még csak lélektanilag sem tudjuk menteni magunkat az önfeledés vádjával szemben.

A hős magyar egy lomha akarat-erő nélküli tömeg lett, belőlünk ma már csak pityergő Kassandrák születnek. Mikor az egész művelt világ nemzetei az alkotmányos jogok megadásában részesülnek, mi egy kis tüntelő kirohanással szemben kegyelemre adjuk meg magunkat. Hiába, az ember éhes és a manna szűkül, de ezt nem szabad tudni az országnak, mert nem volna képes elraktározni azt a nagy gloria készletet, a mely sok ember lejáról lekerülne.

Általában pedig a szörnyű nagy öröm közben most vesszük észre, hogy 1867-től kezdve a németnek ennyire kiszolgáltva soha sem voltunk, és ez nem is tűnhetik fel azok előtt, kik a koalícióban az eszméket és embereket csoportosítani tudják. A Lajtán tuli tartományokat, mikor más dolguk nincs, mindig a nyelvkérdés tartja lefoglalva. A legnagyobb gyűlölet és a legnagyobb ellenségeskedés amiatt fejlődik ki, az osztrák marja a szlávot és a szláv nemzeti vad dühvel támad az osztrákra, mert nincs más elfoglaltsága a mi ellensúlyozza tevékenységében. Most azonban veszi észre, hogy a magyarnak felnyílt a szeme, s a tömeges nemzeti kívánalmak abban hagyásával, egynek, az önálló banknak megnyerésében kilart. Az osztrák-szláv koalíció tehát egyet fordít, a nyelvkérdést

abban hagyja ő is, egész súlyával rá nem vezedik a magyar akarat elnyomására, mert nála nem a nyelv, hanem a vagyon a főkérdés. Fel kell tennünk, hogy magyar államférfiaink éppen így ismerik ezt a kérdést, s fel kell tennünk, hogy ellensúlyozására mindent el is követünk, de itt még sem szabad felednünk a koalíciót, nem szabad felednünk, hogy kormányunk tagjainak egy része önálló bankellenes betegségben szenved, a más része pedig azzal szemben éppen nem immunis. Ily viszonyok között embertől várhatjuk-e azt a lehetetlenséget, hogy a minnek ellenkezőjéről meg van győződve, azt szóban, tettben erkölcsi súlyban elősegítse? Feleletet nem adunk, mert azt csak akkor érthetők meg, ha az ellenzés valódi okát ismernők, de gondolataiért, belső meggyőződéséért felelőségre vonni senkit sem lehet. Sok okot lehetne a kérdés körül csoportosítani, némelyek egész triviálisan, mások gyerekes naivsággal kínálkoznak fel, de a végeredmény mindig csak az maradna:

Átok verte meg a magyart,
Mert az soha össze nem tart.

Az adóreform.

Egy-két hét telik el és az adóreform sorsa eldőlt. El fog mulni a nagy tiltakozó gyűlés is a fővárosban, amelyen az ország legnagyobb kereskedelmi és ipari érdekképviseletői még egyszer atolljára felzudulnak a nyomasztó adóemelést ellen. Elmúlnak majd a vidéki tiltakozások is és aztán „átveszi a tücsög esondés birodalmát.”

A képviselőház, ez az áldott szabályszerűséggel működő malom pontosan megfogja örömi a javaslatokat, melyeket az ország derült arcú molnája oly jökevényen önt fel a garatra. A mai parlamenttől, annak mostani összeállítására, hangulata és hajlamai mellett bizony aligha lehet várni, hogy ezen a javaslaton lényegbe vágó nevezetes változtatás történjenk.

Ilyen szomorú kilátások mellett kétszer is meggondoltuk, érdemes-e még több szót vesztegetni erre az adójavaslatra. Nem jobb-e esendes kínai álláspontjára helyezkedni, aki fatális türelemmel nyugszik meg mindenben és egyáltalában nem háborodik fel, ha a tányérjából viszik el a rizskása felét adóba? Kínában azonban egy tekintetben jobb szokások vannak. A mandarin kiveti az adót, be is hajlja, de nem jut eszébe, hogy sajtóirodával, félig vagy egészen hivatalos közleményekkel még fel is bosszantsa az adófizetőt és váltig ismételve neki, hogy valami nagy jót tett vele, mikor felszította az adóját.

Nálunk e tekintetben más felfogás van. A pénzügyi bizottság betérjesztette híres jelentését az adóreformról. Igaz, nem nagyon sikerült vele. Heteken át kellett sürgetni, amíg meg lehetett kapni tőle. Most azonban annál

nagyobb buzgalommal igyekszik terjeszteni a sajtóiroda ennek a jelentésnek az „indokolását”. Ha felveszel, nyájias olvasó, egyet a vidéki szubvencionált lapok közül, bizonyára találsz benne egy pár kedves szemelvényt a pénzügyi bizottság jelentéséből.

Megvalljuk, jobban szeretjük volna, ha az előzőekny sajtóiroda inkább azokkal a pontokkal szolgált volna a vidéknek, amelyekből meglátná az elrejtett falvak dolgozó polgára is, hogy mivel enyhítette a pénzügyi bizottság a törvényjavaslatok ridég szigorát. E helyett a vidéknek lendületes „indokkal” kell beérnie. Kötve hisszük, hogy nagyon megköszönik ezt. Van ezek között egy nagyon szép argumentum: a törvényjavaslat iránt mutatkozó bizalmatlanságot a régi hagyományokkal magyarázzák. — Hajdanában ugyanis évszázadokon át idegen kormány nevében és igen gyakran idegen érdekek számára szedték az adókat. Ezért fogadták „hajdanában” bizonyos nyugtalansággal és bizalmatlansággal az adóreformokat.

Kitünő diagnózis ez. A kór állapotnak pompás megfigyelése. Mindössze abban téved a bizottság, hogy a bizalmatlanságnak ezt az okát csupán a multa nézve állapítja meg, holott ez az ok, fájdalom jelenleg is fennáll és érezteti hatását. Tegye mindenki szívére a kezét és vallja meg, hogy a multa szemben legfeljebb annyi az eredmény, hogy ugyanazok az idegen érdekeknek a számára nem idegen kormány, hanem saját nemzeti kormányunk nevében szedik az adt.

A létszámemelés a levegőben van. A katonai terhek szaporítása szinte elháríthatatlannak látszik. Az önálló bank felállításához, a magyar ipar megerősítéséhez nem jutottunk közelebb. Állami kiadásaink tetemes része külső elemeket gazdagít; hogyne volna hát meg ma is a megokolt bizalmatlanság, melyet a pénzügyi bizottság jelentésének szerzője a multa nézve oly könnyen érthetőnek tart.

Ez a példa is jellemzően mutatja, hogy az adójavaslatokhoz fűzött indokolások, jelentések üres jelszavakat kapnak fel, jelszavakat dobnak a publikum elé és nem történnek vele, hogy a tételes intézkedések ama hangzatos jelszavakat sorra cafolják meg. A gyengébbeket akarja megvédeni nem szívvel az adójavaslat. Elismerés érte! Csak hogy a gyengébbek részére biztosított adómentes létminimum meglehetősen alacsony. Hogy ezen szegények nagyon el ne busuljanak: megígérte nekik annak idején a javaslat, hogy fel iogják majd emelni a létminimumot, mihelyt az összes hozadéki adókból 200 milliónál több folyik be.

Sovány ígérlet volt, de hagyján. Talán boldogulni is lehetett volna vele. Ha most nem: hát majd 5-10 év múlva. Jött azonban a t. pénzügyi bizottság, amelyet rögtön megszállott a nagy és komoly aggodalom.

Mint a pénzügyi bizottság jelentése elismerésre méltó őszinteséggel megvallja, „ezek az aggodalmak a földadókataszter kiigazítása körül merültek fel és abban csucsosodtak ki, hogy az új osztályba sorozás is, az új tiszta jövedelmi fokozatok felállítását is emelő értelemben fog keresztül vitetni, s a földadó az adókulcs leszállítása dacára a kiigazítások után a mostani 75 millió koronánál jóval magasabb is lehet”. Hogy ez az eshetőség — Isten ments! — be ne következzen,

Kőbányai sör- és ásványviz-raktár Csikszeredában.

Magyar ásványviz forgalmi és kiviteli r. t. Budapest, V., Báthory-u. 5. || Hagenmacher kőbányai és budafoki sörgyárak r. t. Főraktár Csikszereda részére: FÄHNDRICH ZOLTÁN cégnél (Lux-féle ház).

Árjegységek, asonnali palaokcsere mellett: Kásoni Salutaris és Bepáti 1 lit. ves palaokban 20 fillér, felliteres palaokban 17 fillér, nagybani vételnél árengedmény.

Ezen gyógyvizeken kívül kaphatók még: Borsseki, Baross, Borhegy, Előpatak, Gloria, Fehérkol, Felsőrákosi Mária, Boholt, Kásonjakabfalva borpataki, Hargitaliget, Mat. id, Székely Selters és Satozkai gyógyvizek.

Kapható hordóban és naponta frisse töltésű palaokban az ország-szerte elsőrendű minőségűnek elismert Hagenmacher-féle

következő fajta sörök: „Király”-sör. — „Salon á la „Pilsen”-sör. — „Bajor”-sör.

Az árak helyben a házhöz, vidékre a csikszeredai vasuti állomásra szállítva értendők.

CZÁKA BÉLA, mészáros és hentes, CSIKSZEREDA.

A fogyasztó közönség szives figyelmét felhívni kívánom évek óta fennálló mészáros üzletemnek

HENTES-ÜZLETTEL

való kibővítésére, melyet teljesen új gépekkel szereltem fel és nem kíméltem semmi anyagi áldozatot, hogy a fogyasztó közönséget tisztán kezelj, legízletesebb, friss hentesárukkal szolgálhassam ki mindennap, úgy mint:

Párisi-, lengyel-, Tüstölt- és szalámi-kolbász, disznófőtsajt, virsli és stbi cikkekből.

Főtörökvésem, hogy a fogyasztó közönség legkényesebb igényeit is minden a hentes-üzlethez tartozó árukkal kielégíthessem, versenyképes árak mellett.

Vidéki megrendelést is a legpontosabban eszközölök.

Sz. 113—909. végrh.

Árverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a csikszeredai kir. járásbíró 1908. évi Sp. I. 668/3. számú végzése következtében, dr Kovács Gyárfás ügyvéd által képviselt Péter Domokos csikszentmiklósi lakos javára 105 korona 57 fillér s jár. erejéig 1909. évi január hó 4-én fogatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 690 koronára becsült következő ingóságok u. m. ökrök, borjúk, szekerek, szán stb. nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a csikszeredai kir. járásbíró 1909. évi V. 4. számú végzése folytán 105 korona 57 fillér töképvétel, eddig összesen bíróság már megállapított költségek erejéig végrehajtást szenvedő lakásán Szépvizén leendő eszközökre 1909. évi február hó 10. napjának délutáni 2 órája határidőül kitézik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén, becsáron alul is el fogják adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felül foglaltatták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Csikszereda, 1909. évi január hó 22-én.

Keresztes Gyula,
kir. bír. végrehajtó.

HIRDETÉSEK

olcsó árszámítás mellett közöltetnek s felvételnek A KIADÓHIVATALBAN.

Naptárak az 1909-ik évre

nagy választékban kaphatók Szvoboda József könyv- és papírüzletében, Csikszeredában.

40—1909. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a csikszeredai kir. törvényszék 1908. évi 15520. polg. számú végzése következtében Dr. Nagy Béni csikszeredai ügyvéd által képviselt Rács Béla csikkarczfalvi lakos javára 1138 korona 38 fillér s jár. erejéig 1908. évi december hó 16-án fogatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 2990 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: 2 drb fekete kanca, 3 pár ökrök, 6 drb tehén, 10 drb 2 éves ökrök borjú, 4 drb 2 éves tehén borjú, 25 drb juh, nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a csikszeredai kir. járásbíró 1908. évi V. 1353. számú végzése folytán 1138 korona 38 fillér töképvétel, ennek 1908. évi október hó 1. napjától járó 6% kamatai, 1,5% váltó díj és eddig összesen 219 korona 70 fillér-ben bíróság már megállapított költségek erejéig végrehajtást szenvedett lakásán csikszereai községben leendő eszközökre 1909. évi február hó 11. napjának d. u. 3 órája határidőül kitézik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén, becsáron alul is el fogják adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felül foglaltatták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Csikszereda, 1909. január hó 19-ik napján.

Molnár Sándor
kir. bírósági végrehajtó.

400 mázsa jó lószéna, 300 mázsa szarvasmarhának való széna, 300 mázsa rozsszalma préselt állapotban eladó. SAMU JAKABNÁL, MEDGYESEN.

LITKE L. pezsgőbogyár-telepe**PÉCS.**

Főraktár: Budapest, IV., Szép-utca 3. sz.

Frigyes főherceg ö. császári és királyi fensége
Salvator Lipót főherceg ö. cs. és kir. fensége es a
„Nemzetközi Hálókocsi“- és „Európai Express-vonat-Társaság“

SZÁLLÍTÓJA.**PEZSGŐFAJOK:**

Sport „GRAND VIN SEC“, „FOR ENGLAND“ (savanykás),
Casino „EXTRA SEC“, Britania „Extra Dry“ cukor nélkül.

„Utazás a föld körül“ nyolc kötet teljesen új, jutányos áron eladó. Cim a kiadóhivatalban.

ALAPÍTOTTATOTT: 1885.

HARKÓ LAJOS,

uri szabó-üzlete. Kolozsvárt,

Szentegyház-utca 2. (Státus palota).

(Sürgöncim: HARKÓ szabó, Kolozsvár).

Ajánlja **dusan felszerelt angol és hazai szövet raktárát.**

Vidéki megrendeléseket jutányos áron és pontosan eszközöl.

Vidékre megrendelőknek minta gyűjteményét készpénzrel küldi meg, mértékvtel és próba helyett elegendő egy jól álló használt ruha beküldése.

Szám 73 - 909. ki.

Pályázati hirdetmény.

Csikvármegye felesiki járásához tartozó Gyimesbükk nagyközségben a segédjegyzői állás elhalálozás folytán üresedésbe jöven, arra ezennel pályázatot hirdetek.

Javadalmazás: 1000 K. évi fizetés.

Felhívom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy szabályszerűen felszerelt folyamodványukat hozzám 1909. évi február hó 20-ig nyújtsák be. A választást Gyimesbükk község házában ugyanazon hó 22-én d. u. 1 órakor tartom meg.

Csikszereda, 1908. január 28-án.

Becze Imre,
főszolgabíró.

Pollitzer sérvambulorium

nyilvános orvosi rendelő-intézet sérvbajosok, lerdénnöttek és amputáltak részére

Budapest, IV., Kossuth Lajos u. 8., félélem.

Az intézet szakorvosa bárkinek teljesen díjtalanul rendelkezésére áll. Az orvosi vizsgálat igénybevétele vásárlásra nem kötelező.

Orvosi ellenőrzés! Mérsékelt árak!
Egynémi speciális kezelés!

Szabadalmazott sérvkötők már 5 K.-tól felfelé.

Vidéki megrendelések az intézet szakorvosa által lelkülméretesen felülvizsgálatnak s pontosan és legnagyobb titoktartás mellett eszközöltetnek. **Hygienikus cikkek** a legfinomabb minőségűekben, orvosiilag ajánlva és sterilizálva. Feltétlenül megbízhatóak. Tucatankint 2-16 koronáig.

Egyanott most jelent meg: „Az ember egészsége“ című orvosi mű, mely kizárólag a sérvbajjal, annak ellenszereivel és kezelésével foglalkozik. E munkát bárkinek díjtalanul és zárt borítékban küldi meg az intézet igazgatóság.

A legolcsóbb bevásárlási forrás

FEKETE VILMOS

illatszertárában, Csikszereda.

Kaphatók a legfinomabb illatszerek dekarationként és mindennemű arc- és köz-ápoló szerek. Gyógy- és virágszappanok.

Az Inda-sósborszesz főlerakata.

Petrol-hajszesz korpá és lujkihullás ellen. **Hajrak-regenerátor** az őszülő hajnak visszadja az eredeti ifjúkori színét, valamint mindennemű különlegességek raktára. — **A Thymol és Stomatin fogápoló szerek** a legjobbak. **A Trifoleum (hajpetrol) hőlgyeknek állandó hajápolásához nélkülözhetetlen.** **A Honey Jelly** a legfinomabb kozmikum.

Vidéki megrendeléseket a legpontosabban eszközölök.

Törlesztéses kölcsönöket

földbirtokra és bérházakra 10—75 éves törlesztésre
3%—3 1/2%—4%—4 1/2%—5% kamatra készpénzben.

Személy- és tőreza-váltóhitelt

iparosok és kereskedők részére, valamint minden hitelképes egyénnek 2 1/2—10 évi időtartamra.

Díjtalanul nyújtunk bárkinek szakszerű felvilágosítást.

Bankhelyiségünk Budapesten:

VI., Andrassy-ut 62. sz. a. van.

(Válaszbélyeg melléklendő).

Megbízható egyéneket bankunk képviselőjére felvesszünk.

RÓTH BANKHÁZ, BUDAPEST.

FOLYÓSITUNK: Jelzálogkölcsönöket II-od és III-ad helyi betáblázásra 5—15 évre 5%—6% al, esetleg 5 1/2%—6% al.

Tisztviselői kölcsönöket állami, törvényhatósági, községi tisztviselőknek és katonatiszteknek fizetési előjegyzésre, kezes és életbiztosítás nélkül. — Ugyanezeknek nyugdíjaira is. — Értékpapírokra, vidéki pénzüzetek és vállalatok részvényeire értékük 95%—100%-ig kölcsönt nyújtunk a Magyar Osztrák Bank kamatlába mellett.

Konvertálunk bármely belföldi pénzüzetet által nyújtott jelzálogos-, törlesztéses-, személy és váltókölcsönt. Mindennemű bel- és külföldi értékpapírt napi árfolyamon vesszünk és eladunk.

Pénzügyi szakba vágó minden reális ügyletet a legnagyobb pénzesportnál levő összeköttetéseinknél fogva legelőnyösebben bonyolítunk le.

Vezérképviselőség Csikvármegye területén:

Dr Gaal Endre, Csikszeredában, Apafi Mihály-utca 300. szám (Pototzky-ház).